

Det kunne derfor være rimeligt at se nærmere på, hvorledes det stod til i 1975 med antallet af indfødtes patentansøgninger i forhold til indbyggertallet. Dette er vist på fig. 3, hvor antallet af indfødtes patentansøgninger pr. million indbyggere er vist på en søjle.

På søjlens top står Japan alene med 1.299 ansøgninger/M indbyggere. Den næste gruppe består af Vesttyskland og Sverige med 488 og 486. Derefter kommer en gruppe på 4 lande: England, Luxembourg, Østrig og USA med henholdsvis 370, 347, 337 og 301. Så kommer Finland og Frankrig med 248 og 229. Derefter Grækenland, Danmark og Holland med 187, 166 og 145. Tallet for Japan er otte gange så stort som tallet for Danmark. At Danmark ligger højere end Holland, skal dansk elektronikindustri næppe være stolt af, for når den mere gennemarbejdede statistik kommer frem, vil det uden tvivl vise sig, at Hollands 145 for en overvejende del er elektriske ansøgninger, hvilket ikke i nær samme grad er tilfældet i Danmark. Philips ligger jo i Holland. Lavest blandt de medtagne lande ligger Irland, Belgien og Spanien med 107, 91 og 54 ansøgninger fra indfødte/M indbyggere.

Hvorfor anmelder danske virksomheder så få opfindelser?

Det vil formentlig blive vanskeligt at få danske ingeniører til at tro på, at deres svenske kolleger er 3 gange så dygtige til at gøre opfindelser, som de selv. Ansaret herfor må – såvel i Sverige, som i Danmark – i væsentligt omfang ligge i industriledelsens beslutninger om patentanmeldelse.

Det er vor erfaring fra patentsamarbejde med dansk elektronikindustri gennem 38 år, at der stadig findes en del virksomheder i denne industri, som byder sine ingeniører et usundt klima for deres opfindelser. I nogle virksomheder tror ledelsen ikke på patentering. Virksomhedsledelsen tror heller ikke på de opfindelser, som dens ingeniører præsenterer den for i henhold til loven om arbejdstageres opfindelser. Den tror ikke på, at opfindelserne udgør patenterbare opfindelser, vel oftest fordi ledelsens mening om, hvad der bør kunne patenteres, afviger eklatant fra patentdirektoratets, som derfor udsteder patenter til udenlandske virksomheder i et omfang, som dansk industri synes er urimeligt.

Det er imidlertid ikke rigtigt, at det danske patentdirektorat kræver for lidt af opfindelser i forhold til andre landes patentmyndigheder. Dette fremgår tydeligt af fig. 2, hvor det ses, at linien for Danmark, linien, der viser forholdet mellem indgivne patentansøgninger og udstedte patenter, er blandt de længste for lande uden forsinket prøvning.

Kan det gavne at søge om patenter?

Når det generelt må tilrådes dansk elektroteknisk og elektronisk industri at forøge sin innovation og i særdeleshed at opfølge denne med øget fremfinding af opfindelser og indgivelse af patentansøgninger, så er det fordi:

1) Hvis der skal gives patent på en opfindelse, så må det for dansk industri foretrækkes, at det er »os selv«, som har patenterne. (Når tiden er moden for en opfindelse, bliver den ofte gjort flere steder med korte tidsmellemlum, og så gælder det om at være med – og om at være først).

2) Ved forhandling om licensrettigheder til udenlandske patenthaveres patenter kan selv mindre betydende opfindelser meget vel gælde som clearing-midler i stedet for kontanter. (Patentskrifters uoverskuelighed for lægfolk bevirker, at der ofte handles mere om antal patenter end om individuelle opfindelser).

3) Der er i Danmark en del, men alt for få, som har fundet ud af, at besiddelse af patenter med offensivt formål kan være et aktiv (jfr. fig. 3). Det har vist sig, at danske, der gør opfindelser og patenterer dem, kan skaffe sig selv (og deres land) indtægter i fremmed valuta uden investering i produktionsapparat ved (eventuelt ved siden af deres egen produktion) at meddele licens til andre.

4) Japans nu helt ubestridelige førerstilling som innovationsland nr. 1 truer med at nedkæmpe vestens industri med dens egne våben. Der er i det sidste årti begyndt også fra Danmarks elektronikindustri at gå licensindtægter til Japan. Men ved siden af licensindtægter er der – og det i langt større omfang – tale om eksport fra Japan til Danmark – som til alle andre lande, fordi Japan har innoveret.

5) Alle vore erfaringer tyder på, at danske teknikere gør en masse opfindelser, og erkender at der kan være tale om patentering af dem, men når de kommer til deres ledelse